

**ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΞΕΝΩΝΑ ΣΤΑΜΟΥ ΣΤΟΥΡΝΑ ΣΤΗΝ ΑΛΛΗ
ΜΕΡΙΑ ΠΗΛΙΟΥ
ΣΤΑΔΙΟ ΜΕΛΕΤΗΣ: ΠΡΟΣΧΕΔΙΑ
ΕΚΘΕΣΗ ΑΡΧΩΝ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΩΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ ΤΟΥ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ**

Η ανά χείρας Έκθεση παρουσιάζει συνοπτικά τις αρχές και τις βασικές κατευθύνσεις, συνθετικές και κατασκευαστικές, τις οποίες υιοθέτησε η Ομάδα Μελέτης για την αποκατάσταση και αξιοποίηση του Ξενώνα Στάμου Στούρνα, μέσα από γόνιμη και συνεχή συνεργασία των μελών της επί ένα οκτάμηνο και πλέον, καθώς και μετά από επανειλημμένες επαφές και ανταλλαγές απόψεων με την ειδική Επιτροπή του ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ, η οποία και όρισε το γενικό πλαίσιο του έργου με την από 14.01.2014 εισήγησή της.

1.0 ΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

1.1 Επιθυμητή λειτουργία –χρήση του όλου χώρου του Ξενώνα

Ορίστηκε με την εισήγηση της ειδικής Επιτροπής του ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ, που εγκρίθηκε από το Δ.Σ., ως «Κέντρο αρχιτεκτονικής θεωρητικών και πειραματικών εφαρμογών».

1.2 Χρήσεις υφιστάμενων χώρων

Προτάθηκαν κατ' αρχήν με την εισήγηση της ειδικής Επιτροπής του ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ ως εξής:

«Χρήσεις:

Στο αρχοντικό προτείνονται: ισόγειο και Α΄ όρ.: ξενώνας –με αντικαταβολή μικρού συμβολικού ποσού –Β΄ όρ.: χώρος διαλέξεων, εκθέσεων κλπ και βιβλιοθήκης.

Παράσπια: εργαστήρια πειραματικών εφαρμογών της Αρχιτεκτονικής (στο πρότυπο του Frank Lloyd Wright Foundation).

Σπίτι φύλακα: κουζίνα και λουτρό, για την υποστήριξη των υπαίθριων δραστηριοτήτων στον περιβάλλοντα χώρο.»

1.3 Νομικό πλαίσιο -Όροι νέας δόμησης

Ισχύει το ειδικό Π.Διάταγμα προστασίας των οικισμών του Πηλίου (Π.Δ.11.06.1980 / ΦΕΚ 374Δ/1980, όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ.17.04.1997 / ΦΕΚ 383Δ/1997).

Παραλλήλως ισχύει ο Ν.Ο.Κ. (Ν.4067/2012 ΦΕΚ 79Α, όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4258/2014 ΦΕΚ 94Α).

Όριο νέας δόμησης μετά από τη μεταφορά μέρους του Σ.Δ. (χώροι συμπεριλαμβανόμενοι στον εναπομένοντα Σ.Δ.): 546.72 m² ή ~ = **545 m²**

2.0 ΑΡΧΕΣ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

2.1. Το περιεχόμενο του «Κέντρου αρχιτεκτονικής θεωρητικών και πειραματικών εφαρμογών» και η διεύρυνση της λειτουργίας του Ξενώνα.

Κατά την άποψη της Ομάδας Μελέτης ο υφιστάμενος Ξενώνας μπορεί να λειτουργήσει αποδοτικά μόνον αν συνιστά υποδομή φιλοξενίας των επισκεπτών – κατά προτεραιότητα σπουδαστών Αρχιτεκτονικής – που θα προσέρχονται

ακριβώς για να συμμετάσχουν στις δραστηριότητες του **«Κέντρου αρχιτεκτονικής θεωρητικών και πειραματικών εφαρμογών»**.

Αυτό έχει ήδη καταδειχθεί από το γεγονός ότι η επισκεψιμότητά του μέχρι σήμερα είναι υποτυπώδης όταν δεν εκτυλίσσεται εκεί συγκεκριμένη δραστηριότητα, π.χ. τα σεμινάρια και workshops επί της παθολογίας παλαιών κτιρίων που οργανώνει ο ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ.

Η λειτουργία ενός **«Κέντρου αρχιτεκτονικής θεωρητικών και πειραματικών εφαρμογών»** ικανού να παρουσιάσει εφαρμογές υψηλού επιπέδου, απαιτεί ειδικούς χώρους και υποδομές, πέραν αυτών που εξασφαλίζουν έως σήμερα τη λειτουργία του Ξενώνα καθαυτού.

Η Ομάδα Μελέτης θεωρεί αναγκαία τη δημιουργία των εξής νέων χώρων και υποδομών:

α. Δημιουργία λειτουργικά ευέλικτου Πολυχώρου, στον οποίο θα είναι δυνατόν να γίνονται σεμινάρια και παρουσιάσεις με ποικίλους τρόπους, εργαστηριακές εφαρμογές ή/και ασκήσεις, καθώς και ειδικά συνέδρια.

Ο Πολυχώρος αυτός μπορεί και πρέπει να λειτουργεί και να εκτείνεται όχι μόνο σε περικλειστο χώρο, αλλά και σε συνεχόμενο ανοιχτό χώρο κατάλληλα διαμορφωμένο.

β. Δημιουργία πρόσθετων χώρων ειδικών Εργαστηρίων, πέραν εκείνων που μπορεί να φιλοξενηθούν στα ημικλεισμένα σήμερα προσκτίσματα του Ξενώνα, μετά την αποκατάστασή τους.

Τα νέα Εργαστήρια μπορεί και πρέπει να λειτουργούν και να εκτείνονται επίσης, όχι μόνο σε περικλειστο χώρο, αλλά και σε συνεχόμενο ανοιχτό χώρο κατάλληλα διαμορφωμένο. Είναι δυνατό και επιθυμητό να έχουν λειτουργική, μορφολογική και κατασκευαστική δομή αυτόνομης επαναλήψιμης μονάδας, ώστε να κατασκευαστούν σταδιακά, ανάλογα με τις ανάγκες και την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του «Κέντρου αρχιτεκτονικής θεωρητικών και πειραματικών εφαρμογών».

γ. Επέκταση της δυνατότητας φιλοξενίας με τη δημιουργία υποδομής Camping, ανοιχτού, προστατευμένου κάτω από κατάλληλα δέντρα ταχείας ανάπτυξης, που συναντώνται στην ευρύτερη περιοχή και ευδοκίμουν στις τοπικές συνθήκες.

δ. Κατασκευή επαρκών, ποιοτικών χώρων υγιεινής, για την υποστήριξη των β & γ, κλειστών αλλά και (ημι)υπαίθριων.

ε. Αναβίωση του περιβάλλοντα χώρου του Αρχοντικού ως “παραγωγικού” κήπου, με τη λογική που συναντάται σε Αρχοντικά ανάλογης κλίμακας σε όλο το Πήλιο. Στους “παραγωγικούς” κήπους περιλαμβάνονται κατά παράδοση οπωροφόρα/καρποφόρα δέντρα, μπαξές και μεγάλες κληματαριές. Ο κήπος του Ξενώνα είχε αντίστοιχη διαμόρφωση, πριν καταστραφεί προ 15ετίας περίπου.

Η αναβίωσή του μπορεί και πρέπει να γίνει με δέντρα και λοιπά φυτά συμβατά με την παράλληλη χρήση του περιβάλλοντα χώρου –κατά τμήματα –για τις δραστηριότητες του Κέντρου. Μπορεί επίσης να υπηρετεί την ανάδειξη της ποικιλίας της χλωρίδας του τόπου, με τη λογική μικρού βοτανικού κήπου.

2.2 Επιλογές αρχών αρχιτεκτονικής σύνθεσης και κατασκευής

Η Ομάδα Μελέτης θεωρεί ότι οποιαδήποτε νέα κατασκευή επιβάλλεται να ακολουθήσει τις αρχές της βιοκλιματικής αρχιτεκτονικής, ειδικά όταν γίνεται με ευθύνη του ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ.

Θεωρεί επίσης ότι ο έμπρακτος σεβασμός στην ανάγκη ανάδειξης και κυριαρχίας του διατηρητέου Αρχοντικού, επιτάσσει την υποταγή των νέων κατασκευών στη λογική του “ελάχιστου δυνατού αποτυπώματος στο χώρο”, όσον αφορά ιδίως τους όγκους.

Ανάλογα ισχύουν και για την επιλογή των κατασκευαστικών μεθόδων και υλικών. Κατά την άποψη της Ομάδας Μελέτης οι νέες τεχνολογίες και τα σύγχρονα υλικά επιβάλλεται να τεθούν στην υπηρεσία της μινιμαλιστικής ογκοπλαστικής παρουσίας και του διακριτικού μορφολογικού χειρισμού των επιμέρους στοιχείων των νέων κατασκευών.

Η Ομάδα Μελέτης

Μπρούζγου Μαρία
Ακρίβου Αναστασία
Βλαχάκης Γιάννης
Γεραλή Ελένη
Μανιάκη Ντέμη
Μαυρογιαννάκη Σοφία
Μπεζαντέ Χριστίνα
Παύλου Ελτινίκη